ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ З'ЇЗД ФАРМАКОЛОГІВ УКРАЇНИ

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ФАРМАКОЛОГІЇ

27 —29 вересня 1995
м.Полтава

Однодобові культури бактерій вносили в йодовану олію з подальшим їх посівом через певні інтервали на щільні поживні середовища.

Проведені дослідження показали, що через 1 добу витримування в йодованій олії спостерігається бактеріостатична її дія на всі бактеріальні клітини, як на грампозитивні, так і на грамнегативні. Інкубація бактерій в даному середовищі на протязі 3 діб приводить до повної їх загибелі (росту культури не спостерігається).

ФУНДАМЕНТАЛЬНЫЕ МЕХАНИЗМЫ ФАРМАКОЛОГИЧЕСКОГО ЕФФЕКТА ГБО ПРИ ИНТОКСИКАЦИЯХ

И.М.Тыртышников, А.Г.Костенко, В.А.Костенко, Б.М.Горишный, О.В.Горишная, А.В.Мищенко, В.И.Олексюк, С.Г.Парташникова, Л.Ю.Глебова. Украинская медицинская стоматологическая академия.

На большом экспериментальном материале (930 белых крыс) изучены метаболические механизмы профилактического и лечебного эффекта ГБО при различных интоксикациях (фторидами, нитратами и др.). ГБО применялась при острой и хронической интоксикации по экспериментально разработанной схеме (2,-1,5 атм). Экспериментальные исследования показали, что ГБО оказывает профилактическое и лечебное воздействие при всех изученных формах интоксикации, приводит к ликвидации гипоксии (заместительный эффект), коррекция метаболизма (предупреждает угнетение аэробного энергообразования), существенной стимуляции в митохондриях тканевого дыхания, окислительного фосфорилирования. Кислород стимулирует синтез РНК разных классов (информационной, транспортной, рибосомальной), синтез белка. В активации биосинтетических процессов в тканях определенную роль играет повышение под влиянием ГБО синтеза ядерных белков (гистонов и глобулинов), регулирующих активность генов. ГБО оказывает коррегирующее влияние на аденилатциклазную систему клеток, которая приводит к быстрой стимуляции синтеза информационной РНК.

Сформулирована "Анаболическо-генетическая" теория ГБО, согласно которой применение ГБО в рациональных параметрах приводит к повышению анаболической активности генов в клетках тканей. Тем самым показана перспектива применения ГБО как активатора репаративных процессов при интоксикациях.

КУМУЛЯТИВНІ ТА АДАПТОГЕННІ ВЛАСТИВОСТІ ТАУФОНУ

В.І.Федоренко, Б.М.Штабський. Львівський медичний інститут.

При однократному ентеральному введенні білим щурам-самцям тауфону (Т) встановлено, що $ЛД_{50}$=30,3 (20,0...40,6) г/кг. Середній час загибелі становив 46,8 (33,4...60,5) год, індекс кумуляції — 0,69, а стандартизований коефіцієнт кумуляції при повторному введенні 1/10 $ЛД_{50}$ дорівнював 1,1 (сильний ступінь кумуляції). У гострому досліді протягом 30 діб вводили Т щоденно в дозах 3000 мг/кг (I), 600 мг/кг (II), 120 мг/кг (III), 15 мг/кг (IV), 3 мг/кг (V) і 0,6 мг/кг (VI). На 10, 20 та 30 добу визначали активність загальної, Mg^{2+}- і Na^{+}- K^{+}-АТФ-аз еритроцитів, Ca^{2+}-АТФ-ази печінки, холінестеразну (ХЕ) і моноамінооксидазну (МАО) активність кори головного мозку та печінки, вміст кальцію і сечовини в плазмі крові. На 30 добу досліджували морфологію печінки. На 20 добу частині тварин, які отримували Т в дозах IV-VI, провели одноразове навантаження самим Т (7500 мг/кг) або хлорофосом (190 мг/кг) при відповідному контролі і визначали активність зазначених АТФ-аз, ХЕ, морфологію печінки.

В основному досліді виявлено дозозалежне гальмування АТФ-аз еритроцитів та активацію АТФ-ази печінки, в діапазоні доз I-IV— гальмування ХЕ мозку, підвищення активності МАО печінки. Дози I-III призвели до дистрофії гепатоцитів з фокальним некрозом, I і II — до загибелі частини щурів і зрушень за всіма тестами. Реакції на навантаження були істотно слабіші, ніж у інтактних щурів, але виявилися у зворотній залежності від доз IV-VI. З позицій фармакології та дієтології потрібно врахувати співвідношення явищ кумуляції та адаптації при дії різних доз Т. Токсичні та фізіологічні ефекти проявляються відповідно в діапазонах доз I-III і IV-VI.